

Megjelenik:
minden szombaton

Szerkesztői iroda és kiadóhivatal hova a lap anyagi (u. m. előfizetési pénzek, hirdetések, stb.) és szellemi részét illető küldemények címzendők:

Ács utca: Paukovich János házában.

Nyilttér sora . . . 15 kr.
Egyes szám ára . . . 10 kr.

BÁCSKA.

VEGYESTARTALMU HETIKÖZLÖNY.

Előfizetési feltételek:
vidékre postán, v. helyben házhoz hordással:
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . 2 „ 50 „
Negyed évre . . . 1 „ 30 „
A kiadóhivatalból elvitte:
Egész évre . . . 4 frt
Fél évre . . . 2 frt

Hirdetési díjak:
Egy 6 hasábos garmonsor egyszeri beigtatásnál 6 kr.
Kétszerinél . . . 5 kr.
Többszörinél nagy engedményben részesülnek.
Bélyegdíj minden beigtatástól . . . 30 kr.

Hivatalos hirdetések: 100 szó 1 frt és bélyegdíj 30 kr. 200-ig 2 frt s így tovább.

Előfizetheti: Szabadkán, Schaffer Simon és Oblath Leo könyvkereskedésében, Reizner Zs. fűszerkereskedésében, Dobay János könyvnyomdájában és a kiadóhivatalban. — Zentán és Zomborban Oblath Leo könyvkereskedésében.

Szabadka, 1873. febr. 7.

A „Bácskai Híradó“ f. é. febr. 5-iki számában a szerkesztő aláírása alatt — a szabad sajtóról illetőleg a sajtó szabadságáról — megjelent vezércikkhez kívánunk hozzászólni; s pedig nemcsak azért, hogy az abban foglaltak iránti nézeteinket mi is elmondjuk, vagy hogy az abban lapunkot s illetőleg annak szerkesztőjét illető „jó akarat- és lovasias felfogást“ kellő világitásba helyezzük: hanem mindkettőért egyaránt. Elmondjuk pedig nézeteinket: „sine ira et studio!“

Legelőször is a dolog természetéből folyónak találjuk mind annak elmondását, mi a sajtó szabad volta felől ama cikkben mondatott; de mi sem osztjuk azon nézetet, hogy a szabad sajtó, a nyilvánosság, olyan mint a vas, melyet cél-, okszerű és hasznos eszköznek és utálatos orgyiloknak egyaránt lehetne használni; — nem osztjuk pedig azért, mivel a nyilvánosság és orgyilkosság egyaránt kizárják egymást. Igaz, hogy személységeket illető dolgokban nem helyes sem a névtelenség sem pedig az alnévűség, mert ez a nagy közönységet félrevezeti, az illetőkre nézve pedig a védelem teljes voltát jelentékenyen megnehezíti, — és a morális corruptió gyanúját ébreszti fel, a mit mi a vád bebizonyítása előtt sohasem fogadunk el: de mi ilyen esetben az érzékenykedést mellőzni, s a természetes, rendes eljárás utját követni — tartanók a leggyakorlatibbnak.

A cikk azon kérdésére, „avagy mulhatik-e el hét, melyen irodalmi botrányok ne történének? a következőket feleljük: Az irodalmi botrány nálunk nem benszülött, hanem igen is importált növény, melyet épen azok honosítottak meg, akik a társadalmi és politikai nyomorúságok megszüntetésére irányzott jóakaró s gyakorlati tanácsok helyett a közélet legtöbb tényezőitől elkezdve a nyilvános élet utolsó napszámosáig le, mindenkit jellemtelenséggel vádoltak, és vádolnak, csak azért: hogy a botrányt-kedvelő s nem gondolkozó tömegnek szájíze szerinti maszlagot nyujthassanak; — mi esoda tehát, ha ez esetek száma egygyel több?

Az, hogy Szabadkán „ez idő szerint a sajtónak négy terméke lát rendszeren napvilágot,“ és hogy a-

zon eljárás mód, melylyel ezek szerkesztőinek egyike - másika hivatását felfogja és melylyel a közügynek szolgálni kíván; valamint az, hogy a „B. H.“ szerkesztősége nem önmaga, hanem a közönség és a sajtó tekintélyének érdekében ohajt pár szót kockáztatni: feleletünk második részére vezet bennünket!

„Actio parit reactionem!“

Hogy a „B. H.“ szerkesztősége lapunk „f. évi 5-iki számának Nyilttérében a 2-ik helyen kiadott közlemény miatt nem akar velünk tollharcot kezdeni: azt elhiszük, ámbár nem bántuk volna, ha a tollharc bekövetkezik, mert mi inkább a közügy érdekében állónak találjuk, ha okos emberrel, komoly dolgokról, tárgyilagos eszmeeserét folytathatunk, mint ha e helyett „de lana caprina“ heteken át pazaroljuk a vidéki lapirodalom terén ugy sem tulbő erőket; azonban „fiat.“ Ami az érintett nyilttéri cikk névtelen írójával, a senkivel folytatható polemiába bocsátkozást illeti:“ foglalkozunk e kérdéssel közelebb és részletesebben.

Ismerünk egy lapszerkesztőt, aki velünk s a világ összes szerkesztőivel együtt azt tartja, hogy a „Nyilttérben“ megjelent közlemények alakja és tartalmáért nem vállal felelőséget a szerkesztőség; de hisszük, hogy szintén az illetőkkel együtt azt is tartja, hogy az ilyen cikkekért azoknak szerzőitől vagy lovasias uton, vagy a fennálló törvényszékek becsületbírósi útján kell vagy legalább lehet elégtelt keresni és találni; minélfogva bátran ki merjük mondani, hogy az ügy nem volt érdemes „vezércikk írásra“; — de mert ez még is megtörtént, s mert mi sem tudunk jobbak lenni a „de ákné, vásznánál:“ mi is az adott alapon voltunk kénytelenek a dologhoz szólni. E hozzászólásunk azonban nem zárja ki azon nézetünk nyilvánítását, hogy sajtótörvényünkön sok tekintetben változtatást kelleni tenni. Nevezetesen kívánatos volna annak megengedése, hogy a vádló állítása ne tekintessék rágalomnak, sőt engedtetnék meg neki, hogy állításait bizonyíthassa is; mert csak így lesz lehetséges az esküdteknek, a teljesen kimerített tárgyalás alapján — nem egyoldalú, hanem valóban egész és absolute igazságos ítéletet hozni,

mert csak így válik lehetségessé, az egyén becsületének helyreállítása mellett az erkölcsiséget is sikerrel megővni.

* * *

És vajlon mi lenne a fennebbiek corollariuma? Az talán, hogy mert a sajtószabadságot biztosító törvények „e szép jogra“ érett népet föltételeznek; s „együttal biztos kilátásba helyezik, hogy kiknek a nyilvánosság kezökben van, nemcsak gondolkodni és itélni, hanem ok- és célszerűleg támadni és védelmezni is tudnak“? Korántsem? hanem igen is az, hogy a fennebbiek ellen elkövetett bűnök elébb vagy utóbb, de mindenesetre az illetőre nézve kedvezőtlen időben bosszúlják meg magukat!

Avvagy talán azt hiszi a B. H. szerkesztősége, hogy a sajtó egyik-másik képviselője ellen irányzott, s minden kritika nélkül közölt helyi levelek nem ide tartoznak? „Volenti ne fiat injuria!“

A vidéki színészetről, tekintettel egész Bács megyére — s legelőször Szabadkára.

Mióta a magyar nemzeti színészet már nem csak hazafiaskodásból, s nem csupán azért pártolják — ország szerete mindenfelé, hogy az által egyesek ólós dióséget, Thaliának nem mindig hivatott papjai pedig kenyeret szerezzenek; — hanem mivel a színészet valódi művelődési tényezőül van elismerve és elfogadva: azóta mind több és több oldalról foglalkoznak ez ügyvel s azon eszközökkel, melyek a színészet emelése — és virágzóvá tételére okvetlenül megkívántatnak.

E tényezők között — az előadó színművészek buzgótsága és sikeres működése mellett — a színházi közönség és a színházak a legjelentékenyebbek s így a legfigyelemreméltóbbak is. Hogy ott, a hol már van színház, a közönség, — a színház-épületre, ahol pedig még közönséget kell teremteni: mindkettőre ki kell a figyelmet terjeszteni: az már magában a dolog természetében fekszik; mivel csak így érhetni el a célt, hogy t. i. a színház által a köznépet neveljük, a művelt osztálynak pedig nemes szórakozást nyujtsunk!

Legujabban Molnár György ur, a volt budai népszínháznak egykori igazgatója — kit mint jeles színészt s ügyes rendezőt, s a színház és színpad minden titkába beavatott egyént tanult ismerni a színházlátogató magyar közönség — szólalt fel a „magyar színészet évkönyvében,“ s mondta el mint ügyismerő mindazt, a mit ama fennebb említett tényezőkre nézve évek óta tett észleletei s tapasztalatai alapján szükségesnek tartott kifejezni.

Értekezése bár rövid, de mégis sokkal fontosabb, sem hogy azt hallgatással mellőzhetőnk, mivel oly utasításokat is tartalmaz, melyeknek Szabadkán s egész megyénkben is hasznát vehetni s így valóban aranyat? nem, aranyakat érnek.

Minthogy azonban Molnár urral nem mindenben értünk egyet, nevezetesen pedig mivel a szabadkai Színügy-Egylet is — szintársulátá-

nak multnyári kirándulása által — szerzett e tekintetben némi tapasztalatokat, melyek néhány ezer forintot szintén érnek: először is Molnár ur értekezését közöljük egész terjedelmében, s megjegyzéseinket teszük meg reá, ezután pedig kísérletet teszünk: ha vajlon sikerülne-e a multnyári kirándulás történetét, annak lefolyását, az azt befolyásoló katasztrófát hűen leírni azok után, a miket ez ügyről részint személyes tapasztalatokból, részint pedig az abban résztvettek közlései által tudunk.

Molnár György ur értekezése következőleg hangzik:

Minden nemzet közművelődési foka leginkább színészetének emelkedése után ítélhető meg.

A színház a köznép iskolája, a művelt osztály nemes szórakozása. Hazánkban a legutóbbi pár év alatt örömmel tapasztaljuk színészetünknek szépen indult virágzását: több vidéki városban állandó színházakat építenek, azonban a lelkesültség elragadtatásában azok célszerű építését elhibázzák, elhamarkodják.

Majd minden vidéki állandó színházban a nézőtér helytelen és ezáltal beosztása tűnik szembe, többnyire kiesiny az, és csak arra van számítva, hogy mindig tömve legyen, megfelelkezve arról, miszerint azért, hogy bár a jelen színházba járó közönség számának megfelelő a nézőtér nagysága, a jövőt is szem előtt kell tartani.

Igaz, még most a vidéki városokban csak egy színházi közönség van, és ez mindennap nem élhet csupán a színházknak; az gyakran üresen marad, s az igazgató, ha néha egy közérdekű darabot sikerülten előállíthat, eljön az egész színházképes közönség, de ily rendkívüli eseteknél eljönne az is, a ki nem igen szokott színházba járni, azonban nem fér be. Ha ilyen esetekre egy nagy tervedelmű nézőhely lenne, az igazgató több napi jövedelmétlenül egyszere kárpótolhatná, egyszersmind befogadhatván mindazt, a ki jönni akar, szaporíthatná a színházképes közönséget; mert a pusztán kíváncsiság által ide vezérelt közönség azon részének, mely nem színházjáró, megtetszenének a kiütetéssel fogadott jelenetek, előadások, — máskor is eljönne, s így színházba szoknék.

E mellett még azon, és legnagyobb hibája van színházainknak, hogy a nép, az alsóbb szegény osztályra éppen semmi tekintettel sem voltak az építésnél, holott erre épp a mi városainkban kellett volna legtöbb figyelemmel és számítással lenni; mert hiszen az állandó színházak nem egy-két, de még tíz évre sem, hanem a jövő kornak s azért építvük, hogy benne a nép művelődési képzettségét, fejlődését nyerje.

A miért tehát legnagyobb részt elhanyagoltuk, ép arról feledkezünk meg leginkább: hová menjen a mi színházainkba a nép az alsóbb, a szegény osztály? „A karzatokra!“ felelik az építésszek, kik külföldön járván, megfeledezének arról, hogy melyik s milyen színházat vegyének mintául, a mi városaink közönségének tekintetbe vételével.

Ott vannak Párisban a mintául szolgálható színházak, le sem kell rajzolni belszerkezetüket s beosztásukat, csak jól megnézni és helyesen megjegyezni az emlékező észnek.

A mi színházaink két karzattól állanak; az első ugynevezett nobel galeria alig fogad be 100—140 nézőt, ennek is nagyobb része drága zártszék, a második, az ugynevezett kakasülő, a hová 200—250 (legfeljebb 400) néző furakodhatik be dulakodással, nagy része állva, legörbedve, féloldalt, szóval nem keresztényi (még csak nem is emberi) módon.

Hogy jönne most az ilyen karzatokra, egy, másként jómódu, de a színházra nézve mégis szegény földmives, fuvaros vagy bármely állapottu élemedett néző? E karzatok csak virgonc ifjak, vasárnapi kedélyű mesterlegények és gyer-

mekek számára valók; e karzatokkal nem lehet közönséget fogni és színházba szoktatni.

Építünk hát be színházainkat a párisi roppant karzatok mintájára ülésekkel, legyen elegendő páholy, még több zártzék, és ezek háta mögött a földszinti állóknak ülőpadok; alkalmazzunk a páholyok elé széles erkélyszékeket, hogy így el-sőtől utolsóig minden néző ülésel bírlasson. A földszint és karzatokon nem kell számoztatni a helyeket, csupán kiszámítani, hogy hány ember ülhet azokon összesen, s csak ennyi jegyet adani ki a pénztárnál.

Nem lehet eléggé ajánlani a párisi Du Claitel színház beosztása és célszerű berendezésének üdvös utánszát. A hol még lehet segíteni, változtassák meg a már készet, a hol pedig még meg ezután építenek, ott el ne mulasszák az óriási színház teljességét venni mintául. Ekkor a karzatokon kényelmes ülőhely lesz, s még a legfelsőbb néző is minden kapaszkodás nélkül láthatja a színpadot; e karzatokat aztán két részre kell osztani s minél tágasabba építeni; az első karzat bementi díja lenne 20 kr. 3—400 nézőre; a második, a felső pedig 10 kr. 6—800 nézőre. A földszinti helyen 40 kral 200 nézőre. A számozott zárt- és erkélyszékek egy árúak, a páholyok ülésenként magasabb, egészben olcsóbb) árakkal legyenek.

Minden új színház megépítésének első éve határoz azon város közönségének színházi életére; ha az első év elhibázott, évtizedekre is vissza lesz vetve a céltől, a szellemi és anyagi sikerrel.

Oda kell tehát törekedni, hogy az alsóbb rendű közönségnek minél nagyobb hely legyen, ülésekkel ellátva; különösen vasárnapokon rendkívüli látványokkal édesgettesse a színházba azokat, kik e tekintetben még gyermekek. A művelt osztály minden városban el fogja ezt tűrni azon cél miatt, hogy az alsóbb osztály tömegesen megnyeressék a színháznak. Ilyen napokon nem kell bérletfolyamban adni az előadásokat, hogy a művelt bérlet publikum az üres látványok által ne bosszantassék.

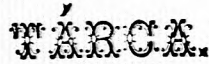
Rendszeresen kell vidéki közönségünket színházképessé tenni, különben mindig csak ugyanazon egy kisszámú művelt közönség válla a nehezül a színeszet fenntartása, miből aztán hazafiasságok csinálnak, koldulnak, csak hogy évről-évre legyen színészetük.

Vége az olyan színészetnek, melyet jelen körünkben is hazafiasságból kell látogatni! Külsőleg támogatni, segíteni részeseit még mindig szükséges kisebb-nagyobb mértékben, de ennek csak a lámpafény meggyújtásúg szabad történni; ha a láng ég és a sugó esengetyűje megszólal, legyen vége a hazafiasságnak. Kegyelet és mindennek, különben csak vonaglás a színészet élete.

1) p. o. Szabadkán is, hol a halás ünneppal közönség valóban megérdemelné, hogy a színházra áldozott fillérei ut valamivel kényelmesebb helye legyen.

2) Bizony pedig Szabadkán még mindig így vagyunk, s ha ezt nem tessék, ma sem tudom hogy volna-e színtársulat Szabadkán?

3) Nálunk az első és második ülőhelyek a mosolyra gerjesztésig olcsók és oly nagyok, mint néhol a bérbeadott lakások. Csakugyan itt volna már az ideje, hogy ezeket a város mint színház tulajdonosok kisebbre vesse s ugyanekkor a nézőtér és színpadot, az újabb igényeknek megfelelőleg rendeztesse be. Ekkor a helyarákat is újra lehetne szabályozni.

Három menyasszony.

Beszély:

Scheyrer Lajos után németből.

Bács egyik külvárosának egyik házában bizalmas és élénk beszélgetésben ült egy fiatal pár. Igen fontos dolog tárgyaltatt, mit a nem rég tudori kalappal koronázott ifjú, Halm Vilmos, nem ugyanazon oldalról látszott fölfogni mint Amália menyasszonya.

Arcán a vidám jövő honolt, míg Amáliának csoda kedvesen alakított gömbölyded arcát az aggodalom és félelem sötét felhői árnyékozták körül.

„Tehát a legközelebbi szombaton 6 órákor lesz az esküvő, a mellett maradunk?” kérde a szőke-ke a vonatott kétség kifejezésével. „Ha csak más valami nem jön közbe!”

„Valóban nem tudom, hogy mi; gyakorlatom mely jelenleg zéruson áll, nem fog rögtön oly fokra hágni, hogy engem hátráltathatna abban, hogy menyasszonykamat az oltárhoz vezethessem és ha talán a lelkészekben volna hiány, úgy a politikai hatóság előtt polgári házasságot fogunk kötni.

„Vilmos, te mindent oly könnyedén veszesz.” „S te oly nehéz dolognak hiszed, Málicsikám, hogy férj és nő lehessünk, ha oly belsőleg szeretjük egymást?”

„Ha már csak azok lennénk!” „Éj, te kis eszala, én a te kételkedésedet még hallgatásra fogom bírni.”

Ezen pillanatban a lakostály esengetyűjét iszonyuan megrázták. Amália följiéd és karjait lee-

— Azon hirt, hogy Szabadkán tűzoltó-egylet fog keletkezni, mindaddig nem hittük, míg a közleményt, mely lapunknak egy másik rovatában foglalt helyet, kézbe nem kaptuk; nem hittük pedig azon egyszerű okból, mivel elgondolni sem bírtuk azt, hogy népünk ismert közönsége és érdekeletlensége mellett ilyesmire egy-hamar még csak szó is lehessen. A tények azonban ennek ellenkezőjét tanúsítják s mi nem tar-tozunk azok közé, kik a tények logikája előtt meg nem hajolni elég önuralommal bírnak, sőt örömrözetünk kifejezésének ismétlése mellett igé-jük is, hogy mindenben a mi fölünk kitelhetik, az alakulóban levő tűzoltó-egylet szolgálatá-ra fogunk lenni.

Mielőtt azonban a kérdéses egylet létrejöttét közelíthetők, a bajai, már 2-ik év óta működő ilyenmü egylet legközelebb tartott közgyűléséről s annak tisztújításáról szóló közleményt azon megjegyzés mellett adjuk, hogy a sokkal kisebb és vagyoniilag sem oly gazdag Baján az alakulás küz-delméin már 2 év óta tul vannak, míg e küzdel-mek nálunk csak most kezdődnek igazán.

A kérdéses közlemény — a Bács-Bodrogh után — következőleg hangzik:

A „bajai önkéntes tűzoltó egylet” f. hó 19-én tartotta a város háza nagy terében első ez évi rendes közgyűlést.

Az elnöki székot Pollerman Bertalan foglalván el a megjelent egyleti tagokat melegen üdvözl.

Kohn Gyula egyleti titkár felolvassa az igaz-gató választmány jelentését a lefolyt évről, mely kivonatban így hangzik:

„Tisztelt közgyűlés! Meg fogják engedni, hogy az igazgató választmány igen nehéz álláspontot foglal el, midőn jelentés az a lefolyt 1872. egy-leti évről kell előterjesztenie, egy oly időtartam-ról, melybe az egylet alapításának ideje esik. Már ezen körülménynél fogva, de még az okból is, mivel az adatok halmazába mind eddig kellő egység önthető nem volt, az igazgató választmány egy idő és anyag szerint szigoruan rendezett emlékirattal ezuttal nem léphet fel, megkísért-jük azonban tevékenységünket és annak eredmé-nyeit röviden de híven vázlatozni.

Áthatva századunknak korszakot képező eszméi-től több polgártársunknak, élükön Eckert István és Rosenkranz Ödön urakkal, sikerült az 1871-évi október hó 15-én tartott alakuló gyűlésen a „bajai önkéntes tűzoltó egylet” létesíteni, melynek igazgatásával 1871. október hó 29-én tartott első rendes közgyűlésén mi lettünk meg-bizva.

Első kötelességünknek tartottuk a tűzoltói ház-rendet kidolgozni és azt életbe léptetni. Ez va-lamint az időközben miniszteri jóváhagyással visszaérkezett alapszabályok azonnal kinyomattak és az egyleti tagok között ki is osztattak.

Ezután az 1872-évi költségvetés kidolgozásá-hoz fogtunk. Az előirányzatból kitűnt: hogy a kiadások a bevételeket nagyon felülmulják. A hiánylatnak miképeni fedezéséről kelle tehát gondoskodnunk. Felhívásokat boesátottunk ki vá-roսunk nagyobb intézetei és kereskedői cézei-hez, a biztosító társulatok igazgatóságaihoz sat. melyek a lehető legkedvezőbb eredménytől let-

tek kísérve. Azon adományok, melyek ezen fel-hívások után folytak be, képezték azon tulajdon-kepeni tőkét, melynek segítségével az egylet be-ruházásokat eszközölni kezdetett. Baja város községtanácsa elhatározta, miként az egylet-ét évi 500 frttal segélyezi, számára örszobát és szertárt rendez be, tűztoronyot épít, oda 2 őrt rendel és a parancsnokság rendelkezése alá 2 pár erős és alkalmas lovat boesát. Mindaddig azonban, az első tétel kivételével, csak a határo-zatnál maradt, miért is az igazgató választmány egy a városi község tanácsához intézett felterjesz-tésben kijelenté, hogy mindaddig, a többi hiányok pótolva nem lesznek, az egylet a meg-kívántató sikerrel nem működhetik.

Más hasonló egyletek példája után indul-ta, mi is nyujtottunk be segélyezési kérvényt a belügyminiszterhez, ki azonban segélyezési alap hiányában utasított kérvényünkkel az or-szágyűlés elé folyamodni. Ezt meg is tettük és városunk érdemes képviselője egy átiratban tud-tunkra hozni sziveskedett, miként ő is a bud-get-vita alkalmával iparkodni fog, a tűzoltó egy-letek számára országos segélyezést kieszközölni.

Ezalatt az igazgató választmány érintkezésbe tevő magát a tűzoltók pesti központi irodájával és Walsér Ferenc gépgyárossal, hol is a tűzol-táshoz szükséges szerek a lejutanyosabb áron megvásároltattak.

Sorra került immár a legénység begyakorlása, melynek bevégeztével a működő tagok nagygyű-lést tartván a tűzoltó bizottság, élén a főparanes-nokkal, megalakult.

Minden tűzoltást illető ügy ezental a nevezett bizottságra háramlott, az igazgató választmány-nak egyedül a felülvizsgálási jog maradván fenn.

Ezzel jelentésünket bezárván, kérjük felmen-tésünket.

Ezután Eckert István pénztárnok betérjeszti a számadásokat, melyeknek megvizsgálására egy Devi-s Alajos, Fejes István és Szávics Aladár urakból álló 3-as bizottság küldetett ki.

Elnök erre az igazgató választmány összes tag-jaival együtt lemondását adja be. Ekként a tiszt-viselők megválasztására kerülven a sor, újra és egyhangulag megválasztattak elnöknek: Poller-mann Bertalan; alelnöknek; Dömötör Zuárd; tit-kárnak: Kohn Gyula és pénztárnoknak: Eckert István. Az igazgató választmány tagjaivá: Alla-ga Ottó, Babocs Andor, Bischofi Ferenc, Brig-ly József, Cerba Ferenc, Frankenberger Ferenc, Hunyadi Antal, Hütel Ede, Dr. Ivánovics Pál, Koller Hugó, Koller Imre, Leopold János, Loosz Zsigmond, Odry Zoltán, Osztóics Simon, Pilasz-ovics Antal, Dr. Saly Imre, Schön M. B., Seul-téty István, Spitznagel Lőrincz, Spohner Antal, Tang Gábor és Varga János urnak.

Végül az egylet iránt maguknak érdemeket szerzet következő urak, u. m. Tóth Kálmán, Türr István, Haynald Lajos, Latinovics Illés, La-tinovics János, Pilaszovics Lajos és Szilády János tiszteletbeli tagokul választattak.

A gyűlésen az egylet működő tagjai teljes fel-szerelésben jelentek meg és midőn elnök az ülést bezártának nyilvánítá, a legnagyobb rendben vo-nultak vissza az ortanyára.

* * *

„Isten veled, angyali gyermek!” sóhajtá Vil-mos és Amália görcsös ölelései közl ki akart bontakozni, midőn valami csengve esett a földre. A fiatal ember lehajolt és esodálkozva mondá: „Ei, hisz itt van a gyűszű, melyet öregatyád az az általa elfoglalt ágyú darabjából menyasszo-nya részére készítetett. Te ezen különösséget már négy nap óta keresed, éppen annyi ideig szándé-kozm elmaradni; ezen ágyúból készült gyűszűt magammal viszem és mint talizmánt viszem ma-gammal, mint emlékeztetőt jövő munkás felesé-gecskére.”

Ne vidd el, már igen megszoktam; de még is csak vidd el, én azt jó jelnek tartom, hogy éppen most jött napfényre.”

De minők már a leányszívek — minden sö-tét sejtetem, minden aggodalom egyszerre eltűnt és tisztább, örvendetesebb reménynek adott he-lyet, és Amália elváló völégénye után bátran né-zett.

Vilmos ezután nem sokára az egészségügyi tanácsossal és egy kórodai orvostanárral egy vag-gonban ült, s a vonaton és országúton való hosszú utazásuk után végre elértek utazásuk céljához. Miután a vizsgálat a kastélyorvos közbenjöttével megtörtént, a négy úr egy mellékszóban hosz-szabb vitakozásba elegyedett, minek bevégeztével az egészségügyi tanácsos Vilmost egy ablak mé-lyedésébe vezette és elkezdé: Kedves Halm, az itteni orvos, a mint maga is beláthatja, semmit sem ér, és hogy ő nagyméltósága ezen nehéz kösz-vényes-ideg bajból kigyógyuljon, az csak a mi rendelményeinknek legpontosabb és észszerűbb megtartása által történhetik. Egy emberre van szükségünk, a ki azt pontosan teljesíti és a ki a be-következő mellékütemények által nem hagyja magát megzavartatni, és ezen ember ön. Én is-

Bácsmegeye krónikája ez által is egy-ujabb, igen fontos eseményvel lett gaz-dagabb, Baja városa polgárai pedig azon-édes megnyugtató öntudattal, hogy va-lamint sok másban úgy ebben is meg-értették a kornak haladásra intő szavát.

Meghívás.

A „szabadkai önkéntes tűzoltó egylet” folyó évi Febtuár hó 9-ik napján d. u. 3 órákor a „Pest városához” címzett szálloda kis terében alakuló közgyűlést fog tartani; melyre mindazok, kik mint egyleti tagok belépni kívánnak, vagy kik az egylet nemes célja iránt érdekeltséggel viseltetnek — honfűi ödvözlettel ezennel meghi-vatnak.

Kelt Szabadkán 1873. évi február hó 5-én

Simonovits Kornel s. k.
ideigl. elnök.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Mészáros Nándor jelenleg a budai kir-egyetemi főgymnasium rendes tanára, kit közön-ségünk a 60-as évekből mint a helybeli városi főgymn. rendes tanárát előnyösen ismert, — leg-ujabbban, az Újvidéken felállítandó magyar tan-nyelvű állangymnasium rendes igazgatójává lett királyi Ö Felsőge által kinevezve. Mészáros úr, Bács-Bodrogh vármegye szülötte, az itt divó nyel-vek mindenikét szóban és írásban egyaránt érti, írja és beszél, valóban azon ember, kit e díszes és kitüntető, bár nehéz állás betöltésére Trefort okt. ügyi miniszter ur szerencsés sikerrel jelölt ki. Adja Isten, hogy felfelé loyális, lefelé haza-fias szellemének s eljárásának sikerüljön a reá bízott kritikák állomáson, a magyar államiság kockázattal ügyét helyes irányba terelni!

* A szabadkai I. nőegylet által rendezén-dő hazárra. — ujjában következő adományok té-tettek: Kränkl József eszázári és királyi ezred-orvos ur 3 frt. Náhoeky Emánuel ur 5 frt. Szem-zó Lászlóné — Antonovics Anna urölgy 20 frt. Vojnies Márk ur 5 frt. Fogadják a t. adakozók a szegény árvaik nevében az egylet elnökségének forró köszönetét.

* A fennebivel kapcsolatban arról is ér-tesültünk, hogy a fennevezett elnökség mindazok-hoz, kik a kitűzött nemes cél előmozdításához kegyes adományaikkal a bazar tárgyaiinak gyara-pításához járulni kívánnak: e célból felhívást intézett. Ohajtjuk, hogy e felhívást minél na-gyobb siker koronázza!

* Bács-Bodrogh megye első tanfelügyelője, kir. tanácsos és országos képviselő Dimitrevits Milos ur mint a M. P.-nak írják, a görög keleti kará-esonyi ünnepek eltelte után mult hó 26-ról Pest-re utazott, valószínűleg azért, hogy a megyei népoktatásügyét innen intézze. Sem a kedélyesség

merem önt az alattami korházi gyakorlatából és nyíltan kimondom, hogy ő nagyméltóságának éle-te önnök kezeiben fekszik. Ennek következtében tehát maradjon ön itt mint rendelő orvos; mi önnök mindent pontosan föl fogunk jegyezni, hogy mi teendője lesz, sőt még a váratlan mellékkö-rülményeket is, és csak naponkénti tudósításokat kérünk.”

Vilmos összerendezte és hallgatott.

Az egészségügyi tanácsos észreverte ezen föl-indulást és folytatá, mialatt a fiatal ember kezét megfogá: „Tudom, hogy minő áldozatot kívánok öntől, de a kastélyorvosra, ismétlem, ezen ese-tet még sem bízhatjuk, és sem én, sem pedig a tanár nem maradhatunk itt. Egyezzek bele, ked-ves doctor, és halaszsa el házasságát néhány hétre, mert ez által leköteli magának a herceg messzire kiágozó családját. Hisz az orvos hivatá-sa többé kevésbé követeli saját családi örömeinek háttérbe helyezését; a fiatalabb Aeskulapnak minden időben oda kell hagyni nejét és gyerme-két, rövid vagy hosszú időre, az mindegy: minden betegnek szabad öt mindig és minden-hová rendelni; saját gyermekének, nejeinek ke-vezebb joga van segélyéhez mint az idegennek, a kihez öt hívják. Adjon nekem egy levélkét, melyet menyasszonyához vigyek, én magam fo-gom azt néki kézbesíteni és önnök elhalasztott visszatéréséről megnyugtanni, és miután ön a vagonban velem közölte, hogy önnök esküvő ko-mája a legközelebbi vasárnapon hosszú utra in-dul, úgy azon ajánlatot teszom önnök, hogy an-nak idejében velem mint helyettesel rendelke-zhetik.”

Vilmos némi közbeszólás után megadta ma-gát a hozzáírányzott fölszólításra és a kastélyban maradt.

(bonhomia) sem pedig a pártédek álláspontja nem bírhat elég súlyal arra — így szól M. P. — hogy az orsz. képviselői és tanfelügyelői állást összeférőnek találhassuk, mert vagy az egyiknek vagy a másiknak szünetelni kell alatta. Legelőbb Zichy Antal, Szász Károly és mások példái, kik tanfelügyelői állásuk miatt — 3 éven át képviselői megbízást nem fogadtak: el állításuk mellett tanuskodnak. (B. B.)

* **A szabadkai „Deákör”** vasárnap f. hó 9-én d. e. 10 órakor saját helyiségében — a Vízner-féle vendéglő épület szöglettermében — tisztújító közgyűlést tart.

* **Nagyon sajnáljuk**, hogy a Bácskai Híradó Nyitásterében foglalt felszólításnak (a magunk részéről mindaddig nem felelhetünk meg, amíg ez iránt az illető hatóság részéről felszólítást nem nyerünk: — akkor azonban tudni fogjuk kötelességünket!

* **A szabadkai Színügy egyletnek** febr. 5-én a táncteremmel alakított színházban tartott álarcos táncvigalma — fényesen sikerült. A táncvigalmat Nestroynek „Elevenholt házaspár” című 1 felv. bohózata előzte meg; 9 óra után pedig — tánc közben — a „kétfejű csaló agány” paródiájára a színtársulatnak két — apró természetű — női tagja s e bohóságot az összekötött csalógányok szelvével zárták be. Most az időközben mind nagyobb számban megjelenő álarcosok kezdették a mulatságot az addigalig még élénkbe tenni, s az így tetőpontra emelkedett jó kedvet még azon ügytelenség sem ronthatta meg, mely az által követeltet el, hogy az évszakok bevonulását épen akkorra intézték, midőn a közönség nagy része az étteremben volt. A nagy számban megjelent közönség éjjelutáni 3 óra körül kezdett gyűrűlni, ámbar voltak, a kik még 5—6 órakor sem igen szívesen távoztak el. A bál bruttó jövedelme a 400 frtot meghaladja, azonban a rendkívüli nagy kiadások a tiszta jövedelmet tetemesen fogják csökkenteni, de úgy hisszük még is, hogy az 100 frtot meg fogja haladni. Hogy e táncvigalom mint táncmulatság vagy mint álarcos bál sikerült — e inkább? annak eldöntését a t. közönségre bizzuk.

— **20 mázsás ökrök.** A bécsi világkiállításra Temesmegyéből felküldendő tárgyak között a „Tem. Lapok” különösen fölemlítik azon két ökröt, melyeket gr. Csekonicus János fog kiállítani. Ez ökrök súlya megközelíti a 20 mázsát. Mint-hogy szakavatottak állítása szerint az ily állatoknál eddig elért súly 16 mázsánál nagyobb nem volt, a két példány az ökrözéskorban unicumnak tekintetik.

— **Nem leli honát e hazában.** Ki vagy mi lehet ez a magyar kormány uralkodása alatt? Az bizony az — ezüst pénz. Debrecenben a zsbivársáiban egy öreg asszony az 1848. előtt használatban volt jó fajta tizeseket árult, egyenkint 10 krajával; holott annak érték 17½ kr. Ime! a bankvilágban annyira jutottunk, hogy a nép még az ezüstpénzt sem ismeri.

— **Reményi a pyramisokon.** Reményi Éde, mint tudjuk, jelenleg Egyiptomban mutat. Egy kairói levelben azt olvassuk, hogy művész ha-

zánkfa kirándulást tett a pyramisokhoz. Klapka, Inkey s még néhány vendég kíséretében. A társaságnak kellemes meglepetést szerzendő, Reményi Plotényivel felment a Cheops-gula tetejére s ott öt darabot játszott kettősben, míg a társaság nagyobb része (Klapka tikkal, — Inkey később szintén felment a pyramisra, a gula alján hallgató a hateres éves emelvényről lehető hangjátékot. Ennél magasabb emelvénye aligha volt valaha a művésznak. — Reményi Sylvester estéjén a kairói magyar egyet. helyiségében is játszott.

— **Hét lábú malac.** Sopronban egy emse disznó kilencet malacozott, melyek között egy hétlábú is van. Feltűnő ezen esetben ama körülmény, hogy az emse a nyolc malacot szoptatja, míg a hétlábút magától elszájtá, sőt agyon is tiporta.

— **Valaki a Bácskai Híradó** legutóbbi száma vezércikkének végéről azt mondta, hogy legjobb is lesz a sajtószabadságot megszüntetni s helyette a censurát hozni be; mivel egy bizonyosan azok jutnának uralomra, akiknek a mostani szabadság vagy igen kevés, vagy igen sok.

* **„A szeretet”** című nőegyletnek jan. 22-én a színházban tartott bálján egy milliomos hölgy is volt — a karzaton, szépen beburkolva, nehogy valamiképp reásmérjenek. E közleményt mint kuriozumot akarta annak közölni tekintetni; mi azonban másképp fogjuk fel a dolgot s azt hisszük, hogy az illető nem a táncteremben, hanem páholy hiányában a karzaton foglalt helyet: az csak az ismert „leben lassen und leben, elvénél fogva történt.

— **M. számunkban** esütőtrókról jan. 30-ról közölt színi referációból különbeni elkésés miatt kimaradt, hogy több műkedvelő közreműködésével Barbaró L. urnak 3 szerzeménye adatott elő a zenekar által a szerző vezetése mellett felvonások között, s hogy a műkedvelők a jutalmazott iránti szíveségéből működtek közre. — Nem célunk ez alkalommal a szerzemények egy vagy más oldalát bírni, de röviden említhetjük, hogy az önállóság azokban a kellő hatással párosulva van. Barbaró úr zenei tehetségének már több alkalommal nyilvánítá jelét s csak elismerésünkkel alólhatunk, midőn ezen szerzeményeiről megemlékezve, azokkal foglalkozunk. A szellemi termény kétségtelenül a tanulmány kifolyása, mindamellett a jó ötleit: szerenese. A „nyitány” kezdete egy motto, mely az egészen átvonul külön-külön hangnemekben, a trombiták drámai harsanása a kedélyt felrúzza és a váltakozó tremolók szép átmenetét képezik a középtét- (mittelsatz)-nek, melynek dallamossága a felrúzott kedélyt lyrai hangulatba emeli. A „táncosnő álma” szép kifejezője az eszmének, melyet képvisel. A „ballet részlet” eleven gondolata: sikerült. Nagy érdeme a zenekarnak az abban működő műkedvelőkkel Jóó Nándor, Martinovits Béla és Sámuel Ferenc urakkal, hogy azokat, egész szorgalommal iparkodott szabatosan, a szerző eszméinek megfelelően előadni. A közönség elismerésében nem volt fukar, mert szerzőt és a zenekart tapsával kitüntette. Ez alkalommal jónak látjuk aziránti óhajunkat is kifejezni: vajha több ily zenekari előadások lennének, s a mint hallottuk,

ez is nem marad pusztá óhaj, mert az idény alatt többször fog a közönség ebben részesülni, és a közönségtől fog függni, hogy a zenekar e figyelmét tömeges megjelenése által méltassa is, miután azok a művészt fejlesztesse hatnak és ne legyen a közönség oly körülmények között, hogy mindig ugyanazon darabokat hallgassa, (vagy jobban mondva ne hallgassa hanem helyette egysz hangerőséggel beszélgesen, a szedő) melyeket éven vagy éveken át hallgatott.

— **Egy staffordshirei** mezővárosban Angliában e napokban nagy zavart és szomorúságot okozott a következő eset: Egy fiatal anglikan pap szerelmes lett egy gazdag és tekintélyes községi tag leányába. A fiatal hölgy atyja óvatosságból tudakozódott a kéro család és egyéb viszonyai felől, és miután ezek mind kinyerték meglegedését, azonnal meg is adta beleegyezését a fiatal pár egybekeléséhez. Eljött e násznap előestéje: a vőlegény nagybátyja és fivére megjelentek, a nyoszolyóleányok kézen állottak a templom a lelkész tiszteletére ünnepiesen fel volt díszítve. A vőlegény megtette ez este ariájánál a szokásos látogatást és az egész házat a menyegző előkészületeivel találta elfoglalva. „Mit szólnál hozzá kedvesem,” kérde a társalgás folyamában ariájától, ha megszökném és holnap el nem jönnék? — A menyasszony felkacagott, mintha azt akarná mondani, hogy az lehetetlen. A násznapra viradtak. A kocsis készen állott, a menyasszony teljes díszben várta vőlegényét. Végre jön — nem a vőlegény, de helyette egy levele, melyben értesíti, hogy méltatlan hozzá és hogy férje nem lehet. A menyasszony ájúlva rogyott a közelében álló nyoszolyóleányok karjai közé, a megrémült vendégek azonnal a lelkész lakására siettek, de itt megtudták, hogy a lelkész előtte való este, egy órával a menyasszonynál tett látogatás után, az induló vonattal Skóciába utazott. A városban általános a részvét a rendkívül szeretetre méltó, alig 20 éves menyasszony iránt, ki jótékonyága miatt is köztiszteletben áll.

+ **(Beküldetett)** Farkas Antal urnak, helyben. A Bácska mult száma Nyitásterének 2-ik közleményében utasítottuk őnt, hogy kiletünk a Bitterman nyoma vezetőjétől legbiztosabban megtudja. Ugyanezt mondjuk most is. Nj. Vise.

A szabadkai takarékpénztár és népbank forgalmi-kimutatása 1873-ik év január havára.

Bevételek:	
1. Mult havi pénzmaradvány	11,464.86
2. Törzsbetét számlájára	86.59
3. Takarékbetét	71,797.03
4. Váltó	37,882.00
5. Jelz. fekt. hit. váltó	12,155.00
6. Jelzálog kölcsönök	18,708.00
7. Hitel kölcsönök	5,960.48
8. Előlegek értékpapirokra	7,331.00
9. " törzsbetétekre	2,402.00
10. " Kézi zálogokra	876.00
11. Magán érték papirok	264.56
12. Idegen váltók	179.20
13. 6% Kamatok	3,843.49
14. Késed: kamatok	553.04
15. Kezelési díjakból	1,344.83
16. Átíratási díjakból	11.00
17. Írási díjakból	192.80

kigyógyíttassék, Ő azt fogadja Vilmosnak, hogy a szó legszorosabb értelmében nehéz feladatát teljesíteni fogja, minthogy egy új rendelő orvosnak helyettesítése igen nagy nehézséggel járna; sőt még ez az egészségügyi tanácsosnak Bécsből és Amália beteggyógyítól több napi távollétet venne igénybe. Ily jártas körülmények közt Vilmosra nézve nem maradt egyéb hátra, mint a lemondás. Ő betegére a legnagyobb gondot fordította, de nem azon forró kívánság nélkül, hogy önmegtagadása Amáliának gyors folgyógyulása által lenne megjutalmazva.

De nyughatatlansága csakhamar fokozódott, mert több nap óta semmi hírt sem kapott. Ő várt és várt, még egy napot, még egy napot és még egy napot, és már leült, hogy az egészségügyi tanácsosnak egy támadó levelet fog írni, midőn az épen belépett. Vilmos hozzá rohant; de mielőtt egyetlen egy kérdést tehetett volna, az öreg úr őt a beteg szobájára felé vezetve komoly arckifejezéssel mondá:

„Csendesen barátom, engedje hogy előbb ezen betegség lefolyását itéljük meg; a mint épen most győzöttem meg, a herceg már oly jól érzi magát, hogy beszélgetésünket meghallgathatja. Ön menyasszonyának jól megy dolga.”

Hosszas tanácskozás után, melynél az egészségügyi tanácsos a fiatal orvosnak ismételtel teljes meglegedését jelentette ki és a herceg a legmelegebb dicséretekkel halmozta el, Aeskulap mindkét tanítványa Vilmos szobájába vonult, és ez lázas türelmetlenséggel kért Amália betegségről tudósítást.

(Folytatása következik.)

18. Könyvecskék árából	10.80
19. Kínestári bélyegdíjakból	10.70
20. Nyugdíj alap	2.00
21. Üzleti költségek	19.00

Összesen 175,194.20

K i a d á s.	
1. Takarékbetétek	39,155.36
2. Váltók	35,935.09
3. Jelz. fekt. hitelváltók	17,496.00
4. Jelzálog kölcsönök	16,160.00
5. Hitel kölcsönök	2,820.00
6. Előlegek értékpapirokra	7,515.00
7. " törzsbetétekre	200.00
8. " kézi zálogokra	1,039.00
9. Idegen váltók	176.35
10. Kamatokra	53.56
11. Kezelési költségek	399.99
12. Üzleti	150.00
13. Jótékonyági adományok	2.00
14. Adó	207.50
15. Kereskedelmi iparbank részvény	400.00
16. Pénzmaradvány	12,485.44

Összesen 175,194.20

Kelt Szabadkán 1873. évi január. 31-én
Schnier György. Csik Jakab,
pénztárnok. kvvt.

Gabna árák.	
Gabnaneműek	frt. kr.
Tiszta buza 82 fontos	6 20 vámmázsa
Arpa 70 " "	2 40 p. mérője
Rozs 80 " "	3 60 " mzs
Zab 100 " "	2 60 bécsimzsa
Kukorica csöv.	2 80 vám "

Paukovich Andor
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

HÍDETÉSEK.

SCHIDA JÓZSEFNEK,
I. köri lakháza,

mely 6 szobát éléskamrát s jó egészséges pinczét stb. tartalmaz és kedvező fekvésénél fogva korcsmának is igen alkalmas: folyó évi szent Györgytől hasznos bérbe kiadó.

Bővebb értesítés Farkas József fűszerkereskedésében szerkezhető.

142
3—1 127 3—1

A szabadkai keresk. csarnok

t. c. tagjai ezennel felkéretnek hátrátékaikat, valamint az 1873. évi április, hó 24-ig járó illetéket. Herzfeld M. pénztárnok úrnál f. hó 28-ig annál inkább lefizetni, minthogy ezen idő letelte után a nem fizető urak név szerint e lapban nyilvánosan fognak felszólíttatni.

Az elnökség.

Alolított a t. c. közönségnek tudomására hozom, hogy lakásomat Szegedről állandóan ide Szabadkára tettem át és mint Szoba festő és Színező (Anstreicher) itt működni fogok.

Eddig is mint Szegedi lakos már többnemű munkát végeztem Szabadkán minőségére ajánlólag szólhatnak mellettem tettes Mukits János polgármester, Magyar Imre dr. Guln György, Giefing Vince és Törlei Bálint urak, kik oly kegyesek voltak nekem megengedni, hogy neveikre hivatkozhassam.

A munkát ajánló t. c. közönséget, lakásom és hollétem iránti tudakozás végett kérem Stojkovits Demeter kereskedő urhoz fordulni, Szabadkán 1873. februárban.

121 3—1 **Steiner Jakab.**

Néhány napra a két urnak elutazása után menyasszonyától egy levelet kapott, melynek esendes hangulata meggyőzte őt arról, hogy az egészségügyi tanácsos közbenjárását jó eredményel vitte véghez.

Vilmos mint orvos és ápoló hivatalát oly előrelátással és gondossággal vitte, hogy a herceg betegsége rendes folyamatban ment véghez és hogy elutazásának napját meglehetősen bizonyossággal hátrózhatta meg. Amália ezen öröndetes tudósítást örömmel tett szerelmes túlaradozással viszonozta. Ezen örömköltések, a nemsokára való viszontlátásnak, ezen nógatásai, ostromlásai egy szokatlan vágyának a távoli szerető látására isszonyon ragadák meg fiatal orvosunkat. Fáradságába került, örömtől áradó kedélyét a beteg előtt elrejteti, kinek ideggyengeségét minden felhevüléstől meg kellett óvni; és ő különben rendelő orvosát annyira megkedvelte, hogy őt az attól elválásra nem szabad volt emlékeztetni.

De ezen tiszta, öröndetes lelkihangulatra csakhamar sötét felhő húzódott.

Vilmos szobájában épen rövid szünetet tartott, midőn Amália atyjától egy levél érkezett, mely azon rosz hírt tartalmazta, hogy Amália meghütes következtében tüdőgyulladásba esett és szakadatlanul vőlegényét óhajta.

A szolgál, ki ezen levelet átadta, rögtön észrevette Vilmos arcváltozásait és részvéttel tudakozódott annak oka felől.

„El kell mennem! menyasszonyom halálos beteg!” ez volt minden, a mit Vilmos mondhatott. Végre magához tért s az orvosügyi tanácsosnak kategorikus levelet írt, hogy azonnal helyetést küldjön. Ezután a parkba ment, hogy a zöldben, a fák árnyaiban, kedves virágok szemlélésénél izgatottságának ura lehessen.

Ekkor őt a herceg beteggyógyához siettető hangok hívták.

Ő lehetőleg gyorsan sietett oda és azt fölindulásában a legerősebb forrólásban találta, a melynek rögtön létrejötté csakhamar világos lón előtte.

A szolgál t. i. a herceggel Vilmos ama kifejezését, hogy ő neki azonnal el kell utazni, meg gondolatlanul közölte és ez által az aggodó betegnek oly félelmet okozott, hogy a javulás előrehaladása tetemesen megingáttatott. Vilmosnak minden szónoki tehetségét segítségül kelle vennie és a legszentebb fogadásokat kellett tennie, hogy beteg ápolóját még nem akarja elhagyni, hogy orvosi szereinek némi hatást kölcsönözzön.

Több órai fáradság után ügyessége az idegrázkodtatást enyhítette; de még is minő áron történt ez! Vilmos szavai ujong a herceg ágyához kötötték őt, menyasszonya hiába nyújtá ki reszkető karjait beteggyógyán a távoli kedves felé; az hasztalanul küszködött láthatásáért, az ő vigasztaló szavaiért, az ő gyógyító ápolásáért!

Ha a herceg gyengén szunyadvá vagy zsbadt bágyagságban feküdt és az aggodó, majdnem mindig Vilmosra szegezett szemek rövid időre becsukák, úgy őt igen gyakran elkapá a futási vágy, és felugrott, hogy esendesen elszökjék, de az ajtónál ismét megállott, összeszedé gondolatait és kétségbe esve veté magát a beteg szobájában a pamlagra.

Ezek erős küzdelmek voltak kötelesség és szerelem között.

Egy levél az egészségügyi tanácsostól néhány csepp balszámot öntött sebzett kedélyére. Az öreg sokat tapasztalt orvos maga vette át Amália gyógyítását és azt írta, hogy semmit sem fog elmulasztani, hogy a veszélyes baj gyorsan

Reisner Imre

vas és fakereskedő, gyufa-gyárnak,
ESZÉKEN,

ajánlja jól szerkezett vasraktárból, nevezetesen: rudvas-, lemez-, aczél-, sodrony-, kocsiengely-, lánc-, fűrés-, kasza-, sarló-, kapa-, ásó-, ráspoly-, balta-, fűrő-, vella-, kúteső-, harang-, ólom-, serét-, fegyver-, sodrony és kovácsolt szegek, öntött vas és bádlog-kályhák, tüzhelyek és azok külön részletei, öntött vas és bádlog edények, réz vasaló és gyertyatartó, ló-vakaró-kefe- és zsablya, köszörü- és fenőkő, a híres Balanceemérték, szántóéke, kukoricamorzsoló, mindennemű kovács-, lakatos-, asztalos-, bodnár- és kádár szerek, áruit, ajánlja továbbá saját gyártmányú és minden vidék kedve szerint készíthető gyufa neműit, végre még valódi styriai különféle épület fát nemkülönbön tűz és betörés ellen biztos pénzszekrények raktárát a legjutányosabb áron. 112 2

So eben ist erschienen die 33. Aufl. des weltbekanntesten, lehrreichen Buchs

der persönliche Schutz

von Laurentius. Im Umschlag versehen.

Tausendfach bewährte Hilfe und Heilung (20 jährige Erfahrung) von

Schwäche-

zuständen des männl. Geschlechts, Nervenleiden etc., den Folgen zerrütteter Onanie und geschlechtlicher Excesse. — Durch jede Buchhandlung, in Wien von Carl Pollan, Wollzeile 33, sowie von dem Verfasser, Hohenstrasse, Leipzig, zu beziehen. Preis 2 fl. 30 kr. mit Postversendung 2 fl. 40 kr.

Vor den Nachahmungen und Auszügen dieses Buchs, — kleinen Sudelschriften, die unter den Titeln Jugendfreund, Selbsterhaltung und ähnlichen in fast allen Zeitungen markt-schreitend ausgeben werden — wird wehmeinend gewarnt. Daher achte man darauf, die echte Ausgabe, die Original-Ausgabe von Laurentius zu bekommen, welche einen Octav-Band von 232 Seiten mit 60 anatom. Abbildungen in Stahlstich bildet und mit dem Namensstempel des Verfassers versiegelt ist. 111 12-2

Váli Béla vaskereskedésében egy
t a n o n c elfogadtatik.

123 1-1

Van szerencsém a t. c. közönséget értesíteni, miszerint helyben

Szállitmányi, bizományi, behajtási és ügynökségi üzletet

nyitottam.

Üzletem a tárgyak hosszú sorozatát foglalja magában, s ezért bátorodom a t. c. közönség becses figyelmét egyelőre az alábbiakra felhívni:

Képviselőség és ügynökségek:

Képviselősége: a briti fonó és szövő gyárnak; — több első rangú bel- és külföldi gyapju és divatárugyárnak; — az 1-ső osztr. selyem-áru gyárnak; — a 1-ső bécsi pamut és vászonruha gyárnak; — a magyar kir. paszom. áruk gyárnak; — az aeth. olaj s szeszgyárnak Budán; — az első ausztr. eszákari és magy. kir. kizárólagosan szabadalmazott gőzpor gyárnak Ó-Budán.

Ügynöksége: a pesti részlet és jövedelmi bank commandité társaságnak. (Nyitrai és társa); — az első magyar papirgyárnak; — termények, gabonaneműek és zsákok vevésének eladásának.

Végre közvetítése mindenféle háztelkek vevésének és eladásának. — Szállitmányok a bel- és külföld minden irányába eszközöltnak.

Nagyobb kereskedő házakban több év folyama alatt szerzett jártasság és szakismeret párosulva szigorú pontossággal és igazságszeretettel továbbá a rendelkezésemre álló üzleti tőke által, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a bennem helyezett bizalomnak és igényeknek minden tekintetben megfelelni képes leszek. — A t. c. közönség becses megrendeléseit kérve, maradtam

alázatos szolgálja

Klein M. H.

106 6

Raktárhelyiség: Posta utca König-féle házban.

EREDETI SORSJEGYEK

ugymint: magyar-, orosz-, török-, braunschweigi-, badeni-, Genois-, hitel-, 1839-ki, 1860-iki, 1864-iki stb: sorsjegyek

tőzsdei árban kaphatók

a szabadkai kereskedelmi és iparbank pénztáránál csekély hozatási jutalék megtérítése mellett.

Hogy kevésbé tehetőseknek is lehetővé tegyük a fentirt sorsjegyek vagy más értékpapírok beszerzését, adjuk azokat 15% előpénz és egyezkedés szerinti részletfizetés kikötése alatt is, oly formán, hogy a vásárolt papír addig letétben marad, míg az egész összeg lefizetett.

Egyszersmind ajánljuk magunkat, mindenféle részvények és értékpapírok beszerzésére és eladására, egyáltalában tőzsdei műveletek eszközzésére, eredeti árak betudásával és nyújtunk e célra olesó kölcsönt.

Pénz-kölcsön

10 forinttól kezdve feljebb aranyra, ezüstre, ékszerekre, árukra, terményekre, értékpapírokra, sorsjegyekre; — 100 forinttól feljebb 3 aláírással váltókra 10% kamat mellett naponta eszközölhető.

110 3

Szabadkai kereskedelmi és iparbank.

7198 sz.
246

118 1-1

Legeltetési díj szedési jog bérbeadása.

Sz. kir. Szabadka város gazd. tanácsának 7198.-246. sz. alatt kelt határozata nyomán ezennel közhírré tétetik, miszerint a város összes közlegelőin a legeltetés utáni díj szedési jog f. 1873. évi martius 1-től számítható egy évi időtartamra ugyan ez évi február 16. d. e. 10 órakor a városi házi ügyészi hivatalban nyilvános szóbeli árverés útján bérbe adatni fog.

Mely árverésre a bérleti szándékozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint a szóbeli árverés megkezdéseig, írásbeli zárt ajánlatok is — melyekhez az ajánlott összeg 10%-ja készpénzben vagy tőzsdei árfolyam szerint számítható állampapírokban melléklendő — elfogadhatnak, és hogy az árverés egyéb feltételei a városi ügyészi hivatalban megtekinthetők.

Kelt Szabadkán 1873 évi február 4. tartott gazd. tanácsülésből.

Mukits János,
polgármester.

297. számhoz.
k. jg. 1873.

119 3-1

Nagyvendéglő bérbeadás.

Közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező zentai nagyvendéglő — szálloda, az ebben gyakorolható italmérsi — és étkek kiszolgálhatási joggal 1873-dik évi April 24-étől számítható 3 egymásutáni évre f. é. február 27. d. u. 3 órakor a városház tanácstermében tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőknek bérbe fog adatni.

E bérleményt subarréndálni nem engedtetik meg, minélfogva a bérlő maga tartozik a vendéglőt kezelni.

Írásban beadandó, s elegendő bánpénzzel ellátott zárt ajánlatok az árverés megkezdéseig elfogadhatnak.

Kikiáltási ár évente 3000 frt. — Az árverési kivánók 10% bánpénzt tartoznak előre letenni.

További feltételek a város tanácsjegyzői hivatalában betekinthetők.

Zentán, 1873. febr. 1-én.

Székfü György,
jegyző.

Jankovich Aurél,
városi bíró.

Nagyérdemű közönség!
Alóírott tisztelettel értesíti az Államcsofő tanácsulat-
ságokat kedvelő t. c. közönséget, miszerint nála
1. kör 131. számú házban
egy nőnek, valamint urának való esinos
dominokat,
továbbá urának való spanyol, francia fényes öltönyö-
ket, reverendákat, katonatiszti felöltöket és huszá-
ruhákat, esikős ing és gatyákat február 1-jétől ki-
kölesőzés mellet bérbe kaphatni.

Egy domino 1 frt 50 kr. costume-ák pedig 2-5
frtíg naponként d. d. 9-től esti 6 óráig megrendelhetők
előleges fizetés mellett.
Szabadkán 1873. január 31-én.

116 2-2
Tóth Jenő,
bérbeadó tulajdonos.

541 sz.
209

Árverési hirdetmény.

A f. 1873-ik évi február 23-án eső ügyne-
vevett Mátyási országos vásári díjszedési
jog az évi február 9-én d. e. 10 órakor a gaz-
dasági ügyosztály hivatalos helyiségében nyilván-
os szóbeli és írásbeli zárt ajánlatok elfogadása
melletti árverés útján bérbe adatni fog.

Mely árverésről a bérleti szándékozók az-
al értesítetnek hogy az írásbeli zárt ajánlatok-
hoz óvadékal a felajánlott összeg 10 %-ja mel-
léklendő és hogy az árverési feltételek naponta
az ügyészi hivatalban megtekinthetők.

Kelt szabadkán 1873 évi február hó 4-én
tartott gazdasági tanács ülésből.

Mukits János,
polgármester.

7196 872 sz.
3972

122 1-1

Árverési hirdetmény.

A városi gazdasági tanács részéről ezennel
közhírré tétetik, miszerint a szesz italok
behozatala után járó díjszedési jog
(accise) 873-évi April 25-től számítható egy
évi időtartamra ugyan ez évi mart. 2-án d. e.
10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos he-
lyiségében nyilvános szóbeli árverés útján bérbe
adatni fog. —

Mirol a bérleti szándékozók azzal értesít-
tetnek, hogy a szóbeli árverés megkezdéseig írás-
beli zárt ajánlatok is elfogadhatnak és hogy az ár-
verés feltételei naponta a városi ügyészi hivatal-
ban megtekinthetők.

Kelt Szabadkán 873 évi február 4-én tar-
tott gazdasági tanács ülésből.

Mukits János,
polgármester.